

Proiect de lecție

Unitatea de învățământ: Școala Gimnazială Nr.12 „B.P.Hasdeu” Constanța

Data: martie 2020

Clasa: aVIII-a

Profesor: Hugușanu Gabriela Roxana

Disciplina: Religie ortodoxă

Titlul lecției: *Călătorind cu Dumnezeu-pelerinajul la mănăstiri și biserici*

Tipul lecției: mixtă

Competențe generale:

C.G.2. Utilizarea adecvată a limbajului din sfera valorilor religioase în diferite contexte de comunicare;

C.G.3. Manifestarea valorilor și a cunoștințelor religioase în propriile atitudini și comportamente;

Competențe specifice:

2.1.Utilizarea în diferite contexte a expresiilor și a noțiunilor religioase nou învățate, realizând corelații interdisciplinare (istorie, literatură, muzică, geografie, artă);

3.2. Exprimarea atitudinilor moral-creștine în diferite împrejurări ale vieții.

Obiective operaționale:

O1. Să definească noțiunile *pelerinaj* și *pelerin*;

O2. Să precizeze scopurile pelerinajului;

O3. Să enumere cele mai importante locuri creștine de pelerinaj din lumea ortodoxă;

O4. Să explice mesaje ale marilor duhovnici ai țării noastre;

Conținuturi asociate:

- definirea noțiunilor religioase, realizând corelații interdisciplinare;
- analizarea unor studii de caz promovate în mass-media, care ilustrează modalități de manifestare a iubirii față de oameni;
- folosirea corectă a termenilor religioși specifici temei;
- argumentarea importanței valorilor morale promovate de marii duhovnici ai țării;

Capacitatea de învățare a elevilor

Clasa a VIII-aB se află la un nivel mediu spre maxim, în acest colectiv școlar existând un elev care a participat la olimpiada de religie, la nivel județean și mulți elevi cu disponibilitate pentru studiul religiei.

Strategii didactice:

1. *Metode și tehnici: brainstorming, conversația, explicația, exercițiul, observarea dirijată, problematizarea, lectura, argumentarea, jocul didactic, turul galeriei.*
2. *Mijloace de învățământ: Sfânta Scriptură, fișe de lucru, planșe, imagini, albume, icoane, auxiliar didactic, markere;*
3. *Forme de organizare a activității elevilor: activitate frontală/ individuală și activitate frontală / pe grupe.*

Bibliografie:

- **Biblia sau Sfânta Scriptură**, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române București, 2013.
- Pr. Prof. Dr. Ene Braniste, ***Liturgica generală***, Ed.I.M.B.M al BOR, București, 1993.
- Camelia Muha, ***Caiet de Religie creștin–ortodoxă pentru clasa a VIII–a***, Editura “Sf. Mina”, Iași, 2014.
- M. Ionescu, I. Radu – ***Didactica modernă***, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001;
- I. Cerghit – ***Metode de învățământ***, Editura Polirom, Iași, 2006;

Website-uri ortodoxe:

www.forum-ortodox.com (accesat în martie 2019) ;
www.crestinortodox.ro – imagini „Mari duhovnici ai țării noastre”(accesat în martie 2019);
www.pelerinaje.ro (accesat în martie 2019);
www.orthodoxinfo.net (accesat în martie 2019);

Scenariul didactic

Nr. crt.	Etapele lecției	Ob.	Activitatea profesorului	Activitatea elevului	Metode și tehnici	Mijloace de învățământ	Forme de organizare	Evaluare
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Momentul organizatoric		- Salutul - Rugăciunea „Tatăl nostru”. - Notarea absențelor	- Salutul - Rugăciunea	Rostirea rugăciunii	Icoana	Activitate frontală	
2.	Verificarea cunoștințelor „ancoră”		Se verifică cunoștințele din lecția Cântarea bisericeasca- formă de rugăciune.	Elevii dau variante de răspunsuri .	Explicația Conversația		Activitate frontală/individual	Evaluare formativă orală
3.	Pregătirea elevilor pentru receptarea noilor cunoștințe		Se solicita elevilor sa identifice locurile unde au auzit cele mai frumoase cântări interpretate de creștini evlaviosi cu traire duhovnicească și anume calugari și calugarite.	●Elevii răspund la întrebările profesorului.	Conversația Explicația		Activitate frontală	Aprecieri verbale
4.	Anunțarea titlului și a obiectivelor lecției		●Se anunță titlul lecției: <i>Calatorind cu Dumnezeu-pelerinajul la manastiri si biserici.</i> ●Se precizează obiectivele lecției.	Elevii notează titlul lecției și ascultă explicațiile profesorului.	Explicația	Manualul	Activitate frontală	
5.	Dirijarea învățării	O1	Profesorul solicita elevilor sa explice termenul de pelerinaj, folosind o minge care este aruncată de la un elev la altul. Elevul care prinde mingea va spune cuvântul la care se gândește atunci când aude noțiunea de pelerinaj. Profesorul notează pe tabla sub forma unui ciorchine, definiția noțiunii de pelerinaj/ pelerin. Elevii care dau cele mai apropiate variante de răspuns primesc un bilet de avion spre un pelerinaj ipotetic(Sfântul Munte Athos-Grecia; Tara Sfânta-Israel; Kiev- Lavra Pecerskaia; Casa Maicii Domnului, mormântul Sf. Evanghelist Ioan-Turcia) Pelerinajul religios se face pentru/spre folosul duhovnicesc, fiind o punte spirituală între cer și pământ, între Biserica triumfătoare (cer) și Biserica luptătoare (pământ). Se explică originile pelerinajului.	Elevii dau variantă de răspuns. <u>„peregrinus”</u> (lat.)=<u>călător</u>. <u>străin</u> ;persoană care face un pelerinaj pelerinaj=călătorie rituală făcută de credincioși, individual sau în grup, într-un loc sfânt (Ierusalim, Muntele Athos)	brainstorming Explicația Lectura explicativă Conversația	minge	Activitate frontală/individuală	Aprecieri verbale

			Domnului; Cetatea Efes; mormântul Sf. Ioan Evanghelistul; Mănăstirea Izvorul Tămăduirii; ✠ În Kiev- <i>Lavra Pecerska din Kiev</i> Foarte mulți pelerini merg și la mormintele celor care au fost mari duhovnici ai poporului nostru (Părintele Arsenie Boca ; Părintele Ilie Cleopa ; Părintele Arsenie Papacioc;Părintele Teofil Pîrâianu)	imaginara.	Explicația			
					Conversația			
					Explicația			
6.	Fixarea cunoștințelor asimilate în etapa anterioară		<u>Stările pelerinului/ pelerinajului:</u> <u>pregătirea (materială si spirituală)</u> – creștinul vizualizează mental locul unde dorește să ajungă, apoi se informează. Pentru a avea folos duhovnicesc, depune un efort: post, rugăciune, spovedanie, luând si binecuvântarea preotului duhovnic; <u>parcurgerea drumului si primirea sfinteniei în viața sa</u> – pelerinul se roagă cu pocăință pentru iertarea păcatelor sale cu dorința de a primi iertarea păcatelor si ajutorul lui Dumnezeu, pentru vindecarea trupeză și sufletească. <u>actul de mulțumire, revigorarea vietii spirituale si întărirea credinței în urma celor primite de la Dumnezeu</u> – la întoarcere, sufletele pelerinilor radiază lumina si bucuria de a fi întâlnit sfintenia. Împărtășind altora din propria experiență, ei devin <i>misionari</i> contribuind la răspândirea Cuvântului lui Dumnezeu în întreaga lume. Pelerinajul <i>transformă</i> viața omului, făcându-l părtaş la un timp si spațiu sacru, ca o gustare a vietii vesnice.	Elevii ofera diferite explicatii.	Explicația		Activitate frontală	
					Conversația			
					Problematizarea			
7.	Obținerea performanței		●Elevii vor primi câte o fișă de evaluare formativă pe care o vor rezolva având la dispoziție 7 minute. Profesorul verifică oral răspunsurile elevilor si corectează eventualele greșeli sau noțiuni care nu au fost înțelese.	●Elevii rezolvă cerințele de pe fișă. ●Elevii ascultă cu atenție.	Exercițiul	Fișă de lucru	Activitate individuală	Evalua
					Explicația		Activitate frontală	re forma-tiva
8.	Asigurarea retenției și a transferului	04	Profesorul formează 4 echipe si distribuie cele 4 planșe-anexe 2,3,4,5. Fiecare grupă va primi o planșă pe care este notat un citat reprezentativ al unui mare părinte duhovnic al țării și chipul lui(Pr. Arsenie Papacioc, Pr. Arsenie Boca, Pr. Teofil Paraianu, Pr. Cleopa Ilie). Elevii vor nota pe carton opinia grupului despre mesajul părintelui reprezentat pe planșă si cum aplică în viața de zi cu zi aceste îndemnuri ale marelui duhovnic.	●Elevii ascultă cu atenție și se grupează Fiecare grupă rezolvă sarcinile de lucru – timp de lucru 10 minute	Conversația	planșe Anexe 2,3,4,5	Activitate frontal/pe grupe	Aprecieri verbale
					Explicația			
					Turul galeriei			

9.	Aprecierea activității elevilor	●Se fac aprecieri generale și pe grupe, privind atât atenția elevilor la lecție cât și implicarea în predarea noilor cunoștințe. ●Se notează elevii care au participat la oră.	Elevii ascultă aprecierile făcute de profesor.			Activitate frontală	Notarea elevilor
10.	Precizarea și explicarea temei pentru acasă	Se anunță tema pentru acasă: redactarea unei compuneri narative de 10-15 rânduri, în care să povestească cum s-au simțit într-un pelerinaj la mănăstirile din România.	Elevii notează tema în caiete activitatea suplimentară.	Explicația.		Activitate frontală	
11.	Incheierea activității	Rugăciunea „Cuvine-se cu adevărat”. Salutul.	Rugăciunea „Cuvine-se cu adevărat”. Salutul.			Activitate frontal/ individuală	

Data:

Schema lecției

Călătorind cu Dumnezeu – pelerinajul la biserici și mănăstiri

pelerin – (din limba latină *peregrines*)= călător, străin.

pelerinaj=Călătorie rituală făcută de credincioși, individual sau în grup, într-un loc sfânt (Ierusalim, Muntele Athos) ♦ Călătorie făcută într-un loc renumit (din punct de vedere istoric sau cultural).

călugăr(din limba greacă)= bătrân frumos.

Scopul pelerinajul religios

- ✚ pelerinul vrea să se atingă de locul unde s-a manifestat prezența sfințitoare a lui Dumnezeu ;
- ✚ pelerinul vrea să primească de la Dumnezeu o nouă revărsare de har care să-i întărească credința, să-i sporească iubirea;
- ✚ poate să fie un mijloc de mulțumire pentru binefacerile primite;
- ✚ poate să fie un mijloc de ispășire a păcatelor (se face pocăință, rugăciune, spovedanie);
- ✚ pelerinul cere ajutor în rezolvarea unei probleme sau cere vindecarea de boală.

Locuri de pelerinaj în țară și în afara țării: Catedrala Mitropolitană din Iași(Sfânta Cuvioasă Parascheva-14octombrie), Catedrala Patriarhală din București (Sfântul Dimitrie cel Nou - 27octombrie), Mănăstirea Curtea de Argeș (Sfânta Muceniță Filofteia – 7decembrie), Sfântul Mormânt din Ierusalim (Israel), Sfântul Munte Athos (Grecia), Mănăstirile de pe Meteora (Grecia).

Anexa 1 – biletele de avion

Sfântul Munte Athos

Muntele Athos, republica monahilor, e o peninsula din nord-vestul Greciei, situată la aproximativ o sută și zece de kilometri -trei ore de mers cu mașina – la sud-est de Tesalonic. Șoseaua, veche doar de treizeci de ani, se oprește în orașul Uranopolis la marginea pământului monahilor. Din acest punct ești obligat să călătorești cu vaporul spre principalul port al Muntelui, Dafni, și de aici (dacă ești vizitator) în capitala, Careia - Karyes, situată în centrul peninsulei. Avatonul este legea care interzice femeilor a intra în Sfântul Munte Athos. „Avaton” înseamnă „neumblat”, prin acest cuvânt făcându-se referire la interdicția femeilor de „a umbla” pe pământul Sfântului Munte Athos. Avatonul este actul care a permis locului să rămână până astăzi unul sihăstresc și monahal, singurul de acest gen din întreaga lume. Avatonul este un fel de graniță naturală a Sfântului Munte. Călugării athoniți au ales locul, sălbatic și neumblat, și tot ei au zidit mănăstirile și bisericile de pe stânci. Călugării au sfințit locul, cu rugăciunile și sângele lor, și tot călugării au hotărât, într-un glas, că „avaton-ul” să rămână valid.

Lavra Pecerska din Kiev

Pe malul drept al Niprului, pe doua coline înverzite, se întinde mare Lavră Pecerska, loc de pelerinaj vestit în întreaga lume. Lavra Pecerska sau Lavra Peșterilor este înscrisă ca ansamblu pe lista patrimoniului mondial al UNESCO. Pe o suprafață de 28 de hectare se afla peste 100 de edificii, biserici de suprafață și subterane, două peșteri cu moaște de sfinți, clopotnițe, fortificații, grote cu lungimea de peste 1000 de metri, muzee, chilii ale călugărilor, ateliere de pictură și de croitorie pentru veșminte preoțești, Academia de Teologie, un Seminar teologic și multe altele, toate acestea într-o armonie arhitectonică dominată de albul zidurilor, de cupolele aurite și impregnată de sunetele celeste ale clopotelor și de vocile fantastice ale corurilor.

Tara Sfântă -Israelul

Considerat cândva centrul lumii, etern revendicat de iudei, creștini și musulmani ca oraș sacru al propriei religii, Ierusalimul este loc de pelerinaj pentru două dintre cele mai venerate locuri din lume: Zidul Plângerii și Biserica Sfântului Mormânt . Muzee, locașuri de cult și oameni fascinanți, fac din Ierusalim un loc unic și o destinație turistică care stârnește emoții și merită vizitat măcar o dată în viață.

Casa Maicii Domnului din Efes(Turcia)

Casa Maicii Domnului, aflată într-un frumos parc localizat între Efes și Seljuk, este socotită, conform tradiției locului, drept locul în care Fecioara Maria și-a petrecut ultimii ani ai vieții pământești. Locul, înconjurat de un brâu gros de plante și pomi, este considerat sfânt atât de creștini cât și de musulmani. Liniștea așezării nu poate fi tulburată nici macar de mulțimile de pelerini ce vin zilnic aici, pentru închinare.

Mormântul Sf. Ioan Evanghelistul(Efes-Turcia)

Ruinele impresionantei biserici bizantine din Efes închinată Sfântului Ioan Teologul, marchează locul unde, potrivit tradiției, acesta ar fi fost înmormântat.

Sfântul Apostol Ioan și-a petrecut ultimii ani din viață, în Efes unde a și scris Evanghelia.

Nume și prenume elev: _____

Data: _____

FIȘĂ DE EVALUARE FORMATIVĂ

1. Identifică valoarea de adevăr a următoarelor afirmații:

- a. Pelerinajul este o plimbare cu scop turistic. (...)
- b. Pelerinajul religios este o punte între cer și pământ.(....)
- c. La pelerinajul religios participă doar persoanele în vârstă.(...)

2. Scrie două motive pentru care creștinii merg în pelerinaje.

.....
.....
....

3. Încercuiește numele a celor mai cunoscute locuri de pelerinaj religios din lumea ortodoxă:

Pustia Optina
Muntele Athos
Insula Creta
Casa Maicii Domnului
Pustia Hozevei
Biserica Sfântului Mormânt
Meteora
Constantinopol

4. Precizează numele a trei mari preoți duhovnici din România:

.....
..

Anexa 2

PĂRINTELE ARSENIE PAPACIOC (1914-2011)– Mănăstirea Techirghiol (Constanța).

„Orice clipa poate fi un timp grozav de important pentru mântuirea noastră și dacă nu trăim clipa prezentă nu o trăim nici pe următoarea și așa mai departe.”

1. Opinia grupului despre mesaj.

2. Cum aplic în viață mesajul.

Anexa 3

PĂRINTELE ILIE CLEOPA (1912 – 1998)- Mănăstirea Sihăstria (Neamț)

„Nimic nu este mai ușor decât a învăța pe alții și nimic nu este mai greu decât a face ceea ce înveți pe alții.”

1. Opinia grupului despre mesaj.

2. Cum aplic în viață mesajul.

Anexa 4

nexa

PĂRINTELE TEOFIL PÂRÂIANU (1929-2009)- Mănăstirea Sâmbăta de Sus (jud. Brașov)

„Orice lucru în mâinile omului poate să fie și bun și rău. După cum îl folosești. Dacă te robește televizorul, atunci îi rău. Dacă nu te robește și poți să urmărești la televizor numai lucruri pozitive, atunci îi bun.”

1. Opinia grupului despre mesaj.

2. Cum aplic în viață mesajul.

Anexa 5

PĂRINTELE ARSENIE BOCA (1910-1989)- Mănăstirea Prislop (Hunedoara)

„Nimic nu poate înlocui lipsa iubirii, dar iubirea înlocuiește toate neajunsurile”

1. Opinia grupului despre mesaj.

2. Cum aplic în viață mesajul.